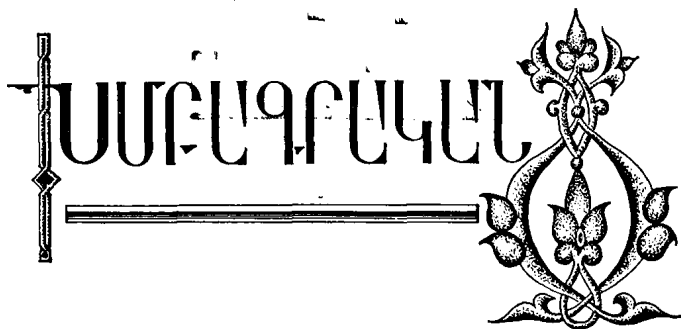

Հ Ա Յ Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ն

ԵՒ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Հայ Եկեղեցիին համար, վերջացող տարին արձանագրեց պատմական ըլլալու կոչուած հանդիպումներ, Քրիստոնէական Եկեղեցիներու բարձրագոյն իշխանաւորներուն հետ :

Յունիսին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի այցը Լոնտոն, Անկլիքան Եկեղեցւոյ պետ՝ Քէնթըրպըրիի Արքեպիսկոպոսին, վերջինիս Նախորդ տարուան Սեպտեմբերին Ս. Էջմիածին կատարած առաջին այցելութենէն ետք, Նշանաւոր հանդիսացաւ երկու Եկեղեցիներու յարաբերութիւններու պատմութեան մէջ :

Ամենայն Հայոց Հայրապետին պաշտօնական այցը Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդին, աննախընթաց հրաւերով Քրիստոնէական Եկեղեցիներու մեծագոյն այս կազմակերպութեան Ընդհանուր Քարտուղար Ֆիլիփ Փօթթըրի, տեղի ունեցաւ մեծվայելութեամբ մը, անմոռանալի բոլորին համար :

Երկու մեծ զէպքերուն, որոնք ստացան շքեղ փայլը պատմական հանդիպումներու, Կաթողիկոսի կողքին կեցաւ Երուսաղէմի Ամենապատիւ Պատրիարքը, Կաթողիկոսական շքախումբին բերելով Ս. Քաղաքի հնադարեան Աթոռին հմայքը :

Իսկ Վեհափառ Հայրապետի ծննդեան եօթնամսամեակի հանդիսութիւններուն, Համայն Ռուսիոյ Պատրիարքի և իր շքախումբին ներկայութիւնը Ս. Էջմիածին, մանաւանդ այն օրերուն՝ երբ ամբողջ Հայաստանը կը տօնախմբէր իր Ռուսաստանի միացման հարիւրյիպունամեակը, արձանագրեց մեր Եկեղեցիի պատմութեան մէջ ուրախութեան օր մը, որ ազգային յոյսի մը խոստումը ունի իր մէջ :

Վերջացող այս տարին տեսաւ նաև յաջորդութիւնը երեք Պապերու և, առաջին անգամ ըլլալով, Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս-Պօղոս Ա.ի գահակա-

լուծեան և թաղման, բայց մանաւանդ Յովհաննէս Պօղոս Բ. Արքայապետի դահակալութեան, Հայ Եկեղեցին ներկայացաւ և բերաւ Հոռմի Ա. Թոռին մեր Եկեղեցիին եղբայրական սիրոյ փաստը:

Ամենապատիւ Տ. Եղիշէ Արքեպս., Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Սերովբէ և Տ. Շահէ Արքեպիսկոպոսներու, որոնց միացաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչ Գերշ. Տ. Սահակ Արքեպս., յատկապէս զնաց Հոռմ, հանգամանօրէն ներկայացնելու համար Հայ Եկեղեցին պատկառելի պատուիրակութեամբ մը:

Տակաւին յիշատակութեան արժանի են Վրաց նորընտիր Կաթողիկոսի դահակութեան, ներկայութիւնը Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին և Վրաց Հայրապետին փոխադարձ այցելութիւնը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:

Նաև՝ «Հաւատքի և Կարգի» բաժնի տնօրէն Տէր. Լուգաս Ֆիլըրի այցելութիւնը Մայր Աթոռ, Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդին կողմէ և Մայր Աթոռի ներկայացուցիչ՝ Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.ի պատասխանատու մասնակցութիւնը նոյն բաժնի մեծ ժողովին, Հնդկաստան, Պինկալօր, դէպքեր են որոնք, բոլորն ալ, միշտ՝ եկեղեցական կեանքին մէջ, Հայ Եկեղեցիին և անոր Վեհափառ Պետին տեղը ընդունեցին և ընդգծեցին, արժանաւայել հանդիսաւորութեամբ:

Վեհափառ Հայրապետը ժընեւի օդակայանին մէջ կը դիմաւորուի ԵՀԽԻ Ընդհանուր Քարտուղարին եւ ժընեւ Նստահանգի փոքրօթիկ պէս Ռ. Վիյօի կողմէ:

Շարքը այս դէպքերուն՝ փաստն են թէ անցած են այլևս մուկ այն օրերը, երբ մեր Եկեղեցւոյ Կաթողիկոսներ և պատրիարքներ, նուիրակներ և պատուիրակներ, ինչպէս Ներսէս Վարժապետեան կամ Խրիմեան Հայրիկ, ափ կ'առնէին ժողովասրահներու սեմին կամ պալատներու դուռը, օգնութիւն մուրաւ, համար ճշնութի տակ հեծող ջրիստոնեայ իրենց ժողովուրդին համար:

Հայաստանի պետական իրականութիւնը և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի վերականգնումը, Վաղարշապատի լոյսի ժայռին վրայ, ապահովութիւնն իսկ են տրուած մեր ժողովուրդին թէ իր հոգևոր պետը, իր իշխանութեան փայլին մէջ, կը ներկայացնէ Եկեղեցի մը, որ, յաղթած դժբախտ իր ճակատագրին, կը նայի ապագային, ամբողջական և ո՛ր մասնէն մեռած:

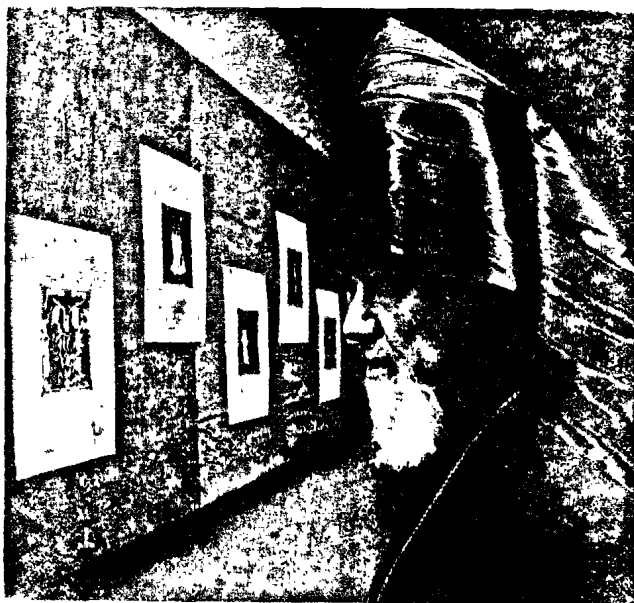
Ամենայն Հայոց Հայրապետը գաղութներ լսուել գալլի Ընդհ. Քարտուղարին:

Ամենայն Հայոց Հայրապետը Սրբ. Եղիսիմիոս Հաս. ժլա. Երկր. Խաղաղութ. մատրան մէջ, հանդիսաւոր արարողութեան պահուն: Կողմին՝ Ընդհ. Քարտուղար Ֆիլիփ Փօքքը:

Ժողովին մասնակցող պատվիրակության բաժնասինան եկեղեցականներ:

Ս. Աբուռյա Գաուլս Ամեն. Տ. Սպիտակ մեծագույն զբոսայգի ստեղծման
Հայեցակետ պատկերագրող Աստվածաշունչի նկարները ընթերցում են:

Անցան այն ժամանակները, երբ մեր եկեղեցին, քաշուած իր պատեանին մէջ, կը վախճար բանալու իր պարիսպները՝ օտար որևէ յորաքերութեան և այցելուի, այն վախով որ տկարացած և ուժասպառ մեր եկեղեցին պիտի կորսընցնէ իր ինքնութիւնը և մեր ժողովուրդը պիտի սայթաքի, օտար եկեղեցիներու ոյժին և զրաւող հրապոյրին ազդեցութեամբ։ Ինքնավստահութիւնը, որ վերապրած, իր վէրքերը բուժած և հայրենի հողին վրայ ամուր կեցած մեր ժողովուրդինն է, Հայաստանի մէջ, ազգային գիտակցութիւնը և յաջողած ըլլալու համոզումը որ արտասահմանի հայութեան զգացումն է, այսօրուան մեր իրականութեան երկու ամուր սիւներն են որոնց վրայ կը կամարուի Հայ եկեղեցին, իր հաւատքի աւանդական մաքրութեամբ և գեղեցկութեամբ։ Առանց վարանումի, Հայ եկեղեցին կ'երկարէ այսօր իր ձեռքը քրիստոնէական միւս բոլոր մեծ ու փոքր եկեղեցիներուն, և կը զգայ ինքզինք հարազատ անդամը մեծ ընտանիքին, որ Քրիստոնէական եկեղեցիներն են, հաւաքուած Քրիստոսի շուրջ։

Անցած են այն օրերը երբ մեծանուն եկեղեցիներ կը հպարտանային ճշմարտութեան բանալիները ունենալու մենաշնորհին կամ կայսերական իշխանութեան հովանիին տակ։ Անցած են այն օրերը երբ քարոզիչներ կու գային, գայլի նման, ոչխարներ յափշտակելու քրիստոնեայ այլ եկեղեցիներու հօտէն։ Եղբայրութեան, յարգանքի, գործակցութեան և իրար հասկնալու նոր ոգի մը, որ Էփումէիզմի բարիքն է մեր դարուն, կը տանի բոլոր եկեղեցիները դէպի մեծ երազը՝ վերականգնելու եկեղեցիներու միութիւնը, Քրիստոսի մեծ պատուէրին համաձայն, որ մէկ ըլլանք։

Մեր եկեղեցին, միւսներուն հետ, կը հաւատայ ու կ'ազօթէ որ պիտի գայ օրը, երբ բոլոր եկեղեցիներու զաւակները պիտի մօտենան Պատարագի նոյն Սեղանին, հաղորդուելու համար նոյն բաժակէն, որ լեցուեցաւ բոլորին համար թափուած փրկարար Արիւնով։

Այն ատեն, ամէն եկեղեցի պիտի զգայ ինքզինք աւելի հարազատօրէն քրիստոնեայ և ամէն հաւատացեալ՝ աւելի հարազատ գուակը իր եկեղեցիին։

Ե.

